

PREDMET: IZBRANI ŠPORT - ODBOJKA

RAZRED: 8. razred

TEDEN: 23. do 27. 3. 2020

TEMA: Odbojka

UVOD

Dragi učenci, drage učenke.

Najprej vas prav vse lepo pozdravljam.

Upam, da ste vsi zdravi, da skrbite zase in da, kar se da koristno ter prijetno, preživljate trenutni čas. Verjamem, da že mnogi med vami prav pogrešate šolo, sošolce in šolske dogodivščine. V skrbi zase vam še vedno toplo priporočam, da se čim več gibate (sami ali skupaj s starši, brati, sestrami). Ker so pravila taka, da morate ostajati v bližini svojega doma ali pa biti celo doma, imaš pred seboj uro, ki jo boš delno opravil z žogo (če jo imaš), delno pa za mizo.

Če imaš kakršnokoli vprašanje glede izvedbe pouka, treninga, vadbe, nabora vaj ali imaš sam kakršnokoli idejo in bi mi jo želel/a poslati, te vabim, da se oglasiš preko elektronske pošte.

jure.jeromen@guest.arnes.si

zlatka.gasparic@guest.arnes.si

In ne pozabi, se gibati vsaj 60 minut na dan. Vsak vsak dan!

NAVODILA ZA DELO

Preberi si nekaj o zgodovini odbojke.

ZGODOVINA ODBOJKE

Uradni začetnik odbojke je bil William G. Morgan, profesor športne vzgoje na gimnaziji YMCA Holyoke v ZDA. Leta 1895 je Morgan med seboj povezal osnovne prvine tenisa in rokometu ter razvil igro, ki jo je sprva poimenoval "mintonette". Ta čas je bil izredno ploden za razvoj ekipnih športnih panog, saj je približno v istem obdobju in na istem območju ZDA nastala tudi košarka.

Morgan je želel ustvariti preprosto igro, ki bi bila primerna za večino ljudi, ne glede na njihove sposobnosti, spol ali starost, in ki bi jo bilo mogoče igrati skoraj povsod. Želel je ustvariti igro, ki ne bi zahtevala veliko drage opreme. Njegova različica odbojke je bila videti tako, da so igralci žogo lovili in metali čez mrežo in je niso odbijali z roko, kot to počno danes. Minilo je več let, preden je odbojka dobila svojo današnjo podobo. Kljub temu pa je odbojka že leta 1896, samo leto dni po prvi predstavitvi, dobila tudi prva pravila, ki jih je napisal prav njen idejni oče, skupaj z dvema prijateljskima. Ustvarili so torej osnovni koncept igre z desetimi pravili.

ZGODOVINA DVORANSKE ODBOJKE

Morgan je odbojko prvič uradno predstavil na konferenci YMCA v Springfieldu. Odbojko je predstavil kot dvoranski šport, ki pa se ga lahko igra tudi na prostem. Po prikazu igre je

profesor Alfred T. Halstead predlagal, da se igra »mintonette« preimenuje v Volley Ball in takšno ime je ostalo v uporabi vse do leta 1952, ko so na ameriški odbojgarski zvezi USVBA sprejeli odločitev, da ime združijo v eno samo besedo- volleyball oz. slovensko odbojka. Beseda izhaja iz glagola biti (bijem) oziroma odbijati.

V ZDA se je odbojka hitro prijela kot rekreativna igra in zabava. Igrali so jo v dvoranah, na zelenicah, plažah, kot igro mešanih ekip in parov. Odbojka je tako zajela vse družbene skupine prebivalcev. Do leta 1916 naj bi se z odbojko v ZDA ukvarjalo že 200.000 ljudi. Leta 1900 je Kanada postala prva tuja država, ki je vpeljala odbojko, sledili so Filipini, Japonska, Kitajska, Burma, Indija in Mehika, takoj zatem še številne druge države. Iz ZDA se je odbojka bliskovito razširila po vsem svetu. Ponekod so jo sicer igrali po svojih pravilih, predvsem zato, da je bila lahko udeležba na eni tekmi številčnejša (npr. v Aziji odbojka 16:16 in 9:9). Leta 1916 sta YMCA in NCAA izdali prva uradna pravila igre, ki so pripomogla k hitri rasti priljubljenosti odbojke po vsem svetu.

V Evropo so odbojko prinesli ameriški vojaki med prvo svetovno vojno. Najprej so jo igrali v Franciji in Italiji, a se je kmalu razširila in postala nadvse priljubljena predvsem na Češkoslovaškem, Poljskem in v Sovjetski zvezi. V Jugoslavijo so jo prinesli Francozi, leta 1918.

Leta 1916 so ocenili, da je po svetu že 250.000 igralcev odbojke. Zaradi njene naraščajoče priljubljenosti in hitre širitve je bilo treba razmišljati tudi o ustanovitvi mednarodne zveze, ki bi skrbela za pravila in omogočala tekmovanja na mednarodni ravni. Do tedaj se je odbojka namreč igrala bolj ali manj rekreativno in pretežno znotraj državnih lig posameznih držav. Načrte za ustanovitev mednarodne zveze sta začasno preprečili obe svetovni vojni, po drugi svetovni vojni pa je bila končno ustanovljena Mednarodna odbojgarska zveza (Federation International de Volleyball – FIVB) s sedežem v Parizu, ki je najbolj zaslužna za nadaljnji razvoj odbojke po drugi svetovni vojni.

Za uradni datum začetka mednarodnih tekmovanj v odbojki sicer štejemo športne igre Daljnega vzhoda leta 1913 v Manili. Prva leta sta v odbojki prevladovali Rusija in Češkoslovaška. Prvo evropsko prvenstvo v odbojki je bilo leta 1948 v Rimu in prvo svetovno prvenstvo v odbojki za moške leta 1949 v Pragi. Leta 1952 se je odvilo tudi prvo žensko svetovno prvenstvo v Moskvi, kjer je prav tako dominirala Rusija in svojo prevlado nad ostalimi državami ohranjala celo desetletje. Leta 1957 so odbojko uvrstili tudi v program olimpijskih iger, prvič pa so jo igrali na olimpijskih igrah v Tokiu leta 1964.

Odbojko so v Slovenijo v začetku 20. let prejšnjega stoletja prinesli češki sokoli. Začetki slovenske odbojke tako segajo v leto 1924, ko so jo prvič vadili v telovadnici Sokol Maribor – Matica. Vse do druge svetovne vojne so pri nas igrali odbojko samo v sokolskih organizacijah, šele po drugi svetovni vojni in ravno po zaslugi sokolskih društev, pa se je pri nas odbojka začela bliskovito razvijati in širiti po vseh večjih mestih v Sloveniji.

Leta 1949 je bila ustanovljena Odbojgarska zveza Jugoslavije in leta 1952 tudi Odbojgarska zveza Slovenije. Nastajatiso začeli tudi številni samostojni odbojgarski klubi po vsej Sloveniji.

Odbojka je postajala vedno bolj tekmovalen šport z vedno večjim številom udeležencev in je v tem trenutku tudi najštevilčnejša športna panoga na svetu, po številu odbojgarskih zvez, članic FIVB, celo pred nogometom. Tudi sicer ima odbojka po svetu izjemno veliko privržencev in je za nogometom druga najbolj priljubljena športna panoga. Za svetovne odbojgarske velesile veljajo Rusija, Brazilija, ZDA, Italija, Poljska, Francija, Kanada, Argentina, Nizozemska, Kitajska, Japonska, Srbija, Nemčija in vse bolj tudi Avstralija, med najboljše na svetu pa se v zadnjih letih uvršča tudi Slovenija.

vir: Odbojgarska zveza Slovenije

Drugi del ure je namenjen praktični vadbi, a razumem, če tega v praksi ne moreš izvesti. Če pa lahko, si poglej spodnjo povezavo, kjer je na kratko prikazan pravilni spodnji in zgornji servis.

<https://www.youtube.com/watch?v=SnG7XJDunzs&t=2s>

Reši še odbojarski kviz:

https://create.kahoot.it/share/odbojka/e079d7c6-747b-4231-b92f-e5577c2e4a23?fbclid=IwAR3Kiw-ZcBCRmeILB5CLf2GVr70R0-qy_06-vR9NhmRjhnHApD9SRqMDKDQ

Pripravila: Zlatka Gasparič in Jure Jeromen
Samo za interno uporabo.